

Deputation: Biernes sundhedstilstand

Miljø- og Fødevareudvalget

Onsdag den 11. oktober 2017 kl. 13.00

Baggrund:

Flere af udvalgets medlemmer har i løbet af foråret og sommeren stillet Miljø- og Fødevareministeren spørgsmål om biernes sundhedstilstand. Ministeren henviser i sine svar blandt andet til Danmarks Biavlerforenings vintertabsundersøgelse fra foregående år, og vi ønsker gennem foretræde, at give udvalget en mere dybdegående status, hvor vi også inddrager resultater af den seneste vintertabsundersøgelse. Hertil kommer at Danmarks Biavlerforening har iværksat en omfattende overvågning af bigårde over hele landet, og vi vil i foretrædet ligeledes gerne orientere om nyeste erfaringer fra dette. Dette skal sikre at udvalget får nyeste information om biernes sundhedstilstand, og ligeledes har mulighed for at stille uddybende spørgsmål.

Bilag:

- Artikel om øget overvågning på baggrund af vintertab
- Oversigt over vintertab 1986 - 2017

Fra 20. juni 2017:

Danmarks Biavlerforening øger overvågningen i danske bigårde

En høj vinterdødelighed og store tab hos enkelte avlere giver anledning til bekymring, og der iværksættes omfattende overvågningsprogram.

Danmarks Biavlerforening har netop afsluttet årets vintertabsundersøgelse, hvor det måles, hvor mange bifamilier, der er gået tabt i løbet af vinteren. Netop denne opgørelse er vigtig, da den giver et billede af biernes generelle sundhedstilstand. Svækkede bifamilier vil nemlig typisk bukke under i løbet af vinterhalvåret.

Undersøgelsen viser desværre for fjerde år i træk en stigning i antallet af bifamilier, der er døde i løbet af vinteren. Således har 19,6 % eller næsten hver femte bifamilie stillet træskoene denne vinter. Vintertabet over de sidste 30 år er 11,9 %, hvorfor tabet denne vinter er derfor et godt stykke over normalen.

Samtidig ses flere situationer, hvor enkelte biavlere oplever meget store tab. Dette er særligt kritisk, da det i flere tilfælde er hos biavlere, der driver biavl som fuldtidsbeskæftigelse, og således på en gang mister en stor del af deres bedrift. Det er ydermere bemærkelsesværdigt, da netop sådanne biavlere har en meget lang erfaring med biavl.

Øget overvågning

Danmarks Biavlerforening kan ikke pege på en entydig forklaring til det store tab, og sandsynligvis skal forklaringen findes i flere forhold, men varroamiden, sygdomme, manglende fødegrundlag og pesticider er sandsynligvis medvirkende forhold. Derfor iværksætter Danmarks Biavlerforening allerede denne sæson et omfattende overvågningsprogram, hvor bifamilier over hele landet systematisk overvåges.

Der oprettes et korps af overvågningsbigårde, hvor biavlerne udfører forskellige aktiviteter i forhold til at holde ekstra øje med tegn på sygdomme og skadegørere. Dette vil blive indrapporteret og anvendt i det videre arbejde med vurdering af mulige problemer. Sammen med informationer indsamlet via vejrstationer og stadvægte, der måler vægten af udvalgte bistader, giver det mulighed for at holde øje med biernes sundhed.

Samtidig er der over de senere år kommet nye og bedre screeningsmetoder, hvor man på en gang kan screene for et meget stort antal pesticider. Bierne har en utrolig stor berøringsflade med mange forskellige planter, derved opstår også cocktaileffekter, som kan være skadelige. Her vil man blandt andet måle på den pollen, som bierne samler. Pollen er nemlig biernes vigtigste foderkilde, da den blandt andet indeholder protein til biernes yngel.

Tab kan få fatale følger

Honningbierne er af stor betydning. De medvirker til bestøvning af et meget stort antal plantearter. Honningbiernes arbejde er helt afgørende for bevarelsen af biodiversiteten. Den økonomiske værdi af honningbiernes arbejde er meget vigtig. Ifølge beregninger fra Danmarks JordbrugsForskning andrager værdien alene i landbruget og i frugt- og bæravl omkring 1 milliard kroner årlig. Hertil kommer værdien af den bestøvning bierne udfører i haver og naturen. EU kommissionen har også forsøgt at beregne værdien. Værdien af biernes bestøvning vurderes således at være 30-50 gange større end værdien af deres honningproduktion.

Visse steder i verden har man oplevet at biavl decideret kollapsede. Sådan en situation vil Danmarks Biavlerforening for alt i verden undgå, og derfor sættes allerede ind med øget overvågning nu, hvor man ser en negativ tendens.

Oversigt over vintertab 1986 – 2017

